

ZARZĄD DRÓG POWIATOWYCH
WE WŁODAWIE

ul. Lubelska 60, 22-200 Włodawa
tel./fax (0-82) 57-25-513

<http://www.zdpwłodawa.bip.mbnet.pl> , e-mail: planowanie@zdpwłodawa.pl

DOKUMENTY PRZETARGOWE

Nazwa przedmiotu zamówienia:

„Sprzedaż drzew na pniu ”

P.373.25.2022

ZATWIERDZAM :

Z up. Dyrektora
Zarządu Dróg Powiatowych
we Włodawie
mgr inż. Marcin Wojciuk

Załączniki:

1. Instrukcja dla oferentów
2. Wykaz drzew przeznaczonych do sprzedaży
3. Formularz ofertowy
4. Wzór umowy

Włodawa, 29 lipca 2022 r.

INSTRUKCJA DLA OFERENTÓW**1. Określenie przedmiotu przetargu.**

Przedmiotem przetargu jest sprzedaż **75 szt.** drzew „na pniu” rosnących w pasach drogowych dróg powiatowych administrowanych przez ZDP we Włodawie. Lokalizację drzew, wykaz numerów, ilość, średnicę pnia i gatunek drzew określa załącznik Nr 2.

2. Termin wykonania wycinki drzew do dnia 31 grudnia 2022r. od daty podpisania umowy, przy czym wycinkę drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia w zakresie uzgodnionym z przedstawicielem ZDP we Włodawie należy przeprowadzić **do 15.09.2022r.****3. Cena wywoławcza wynosi: 55.000,00.zł (słownie: pięćdziesiąt pięć tysięcy złotych 00/100).****4. Sprzedający nie dopuszcza składania ofert częściowych.****5. Sposób obliczenia ceny.**

Przy obliczaniu ceny zakupu drzew na pniu należy uwzględnić:

- 1) oznakowanie i zabezpieczenie miejsca prowadzonej wycinki,
- 2) ścięcie drzew,
- 3) uprzątnięcie dłuźyc i gałęzi z pasa drogowego, łącznie z ich zagospodarowaniem.

6. Opis sposobu przygotowania ofert.

- 1) Ofertę należy przygotować na formularzu dołączonym do instrukcji. **Oferent przed opracowaniem oferty powinien obejrzeć oferowane do sprzedaży drzewa.**
- 2) Oferta powinna być sporządzona w języku polskim, z zachowaniem formy pisemnej pod rygorem nieważności, opieczetowana pieczęcią oferenta i osób/osoby uprawnionych do składania oświadczeń w jego imieniu oraz podpisana przez te osoby, oprawiona łącznie z wszystkimi dokumentami i załącznikami.
- 3) Do oferty należy dołączyć:
 - kserokopię uprawnień do obsługi pił mechanicznych do ścinania drzew osób przewidywanych do wycinki,
 - zaakceptowany wzór umowy.
- 4) Każdy oferent może złożyć tylko jedną ofertę.
- 5) Ofertę należy złożyć w zamkniętej, kopercie w jednym egzemplarzu. Koperta powinna być zaadresowana. Adres powinien zawierać:
 - pełną nazwę Sprzedającego,
 - kod miejscowość,
 - ulicę nr domu, nr pokoju.

Ponadto koperta powinna być oznaczona napisem „**Oferta - sprzedaż drzew na pniu** ” oraz posiadać oznaczenie: „**Nie otwierać przed 9 sierpnia 2022r. godz. 10¹⁰**”

6) Oferent może wprowadzić zmiany lub wycofać ofertę przed terminem składania ofert.**7. W przetargu mogą wziąć udział Oferenci, którzy akceptują warunki zawarte w niniejszej instrukcji**

8. Wybór oferty nastąpi według jedyne­go kryterium najwyższej ceny.
9. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy.
 - 1) Dla zapewnienia należytego wykonania umowy tj. terminowego wykonania wycinki, uporządkowania miejsca po wycince z konarów i gałęzi, przywrócenia pasa drogowego do stanu pierwotnego Kupujący wniesie zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości: **1000,00 zł (słownie: jeden tysiąc złotych 00/100)** na konto w Banku Spółdzielczym w Parczewie oddział we Włodawie nr rachunku **56 8042 0006 0550 1632 2000 0040**.
 - 2) Zabezpieczenie należytego wykonania umowy należy wnieść przed podpisaniem umowy.
 - 3) Zabezpieczenie należytego wykonania umowy zostanie zwrócone Kupującemu w ciągu 14 dni po protokolarnym odbiorze pasa drogowego po zakończeniu robót.
 - 4) Zabezpieczenie przepada na rzecz Sprzedającego w przypadku:
 - niewykonania w terminie umownym wycinki drzew.
 - nieuprzątnięcia w terminie umownym pasa drogowego z pozostałości po wycince .
10. Czas związania ofertą - 30 dni od dnia upływu terminu składania ofert.
11. Oferty należy złożyć w siedzibie Sprzedającego - Zarząd Dróg Powiatowych we Włodawie, ul. Lubelska 60 do dnia **9 sierpnia 2022 r. do godz. 10⁰⁰**.
12. Oferty zostaną otwarte w siedzibie Sprzedającego - Zarząd Dróg Powiatowych we Włodawie, ul. Lubelska 60, w dniu **9 sierpnia 2022 r. o godz. 10¹⁰**.
Komisyjne otwarcie ofert jest jawne.
13. W sprawach formalno-prawnych związanych z postępowaniem przetargowym uprawnionym do kontaktów z Oferentami jest Pan Marcin Wojtiuk pracownik ZDP 22-200 Włodawa ul. Lubelska 60 tel. /0-82/57-26 461 w godzinach 7⁰⁰ ÷ 15⁰⁰.
14. W sprawach merytorycznych związanych z postępowaniem przetargowym uprawnionym do kontaktów z Oferentami jest Pan Andrzej Hauzer i Pan Rafał Suski pracownik ZDP 22-200 Włodawa ul. Lubelska 60 tel. /0-82/57-21-16, 609-543-266, 603-962-395 w godzinach 7⁰⁰ ÷ 15⁰⁰
15. Środki odwoławcze oferentom nie przysługują.
16. Wynik przetargu zostanie ogłoszony na tablicy informacyjnej Sprzedającego w Zarządzie Dróg Powiatowych we Włodawie ul. Lubelska 60 oraz na stronie internetowej www.zdpwlodawa.bip.mbnet.pl . Ponadto, o rezultacie postępowania przetargowego wszyscy uczestnicy przetargu zostaną powiadomieni pisemnie, z podaniem oferenta, który wygrał przetarg.
17. Wybrany oferent zostanie powiadomiony przez Sprzedającego na adres e-mail podany w ofercie niezwłocznie po ogłoszeniu wyników przetargu.
18. Zawarcie umowy nastąpi w ciągu 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wyborze oferty.
19. W przypadku gdy oferent którego oferta została wybrana, uchyla się od zawarcia umowy lub nie wnosi wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, sprzedający wybierze ofertę najkorzystniejszą spośród pozostałych ofert.
20. Do wycinki drzew będzie można przystąpić po uprzednim dokonaniu zapłaty za zakupione drzewa.

21. Zapłaty należy dokonać w ciągu 7 dni od daty wystawienia faktury na konto wskazane na fakturze.
22. Sprzedający zastrzega sobie prawo zamknięcia przetargu bez wybrania którejkolwiek z ofert.
23. Kupujący na **własny koszt** sporządza Projekt tymczasowej organizacji ruchu na czas wycinki drzew.

WYKAZ DRZEW PRZEZNACZONYCH DO SPRZEDAŻY W ROKU 2022

GMINA WYRYKI

1. Droga powiatowa nr 1638L (była droga wojewódzka 818).

L.p.	Lokalizacja km	Gatunek drzewa	Nr drzewa	Obwód pnia mierzonego na wysokości 130 cm	Średnica	Masa drewna m ³
1	37+180	sosna	1	80	25	0,29
2	37+182	sosna	2	170	54	4,32
3	37+195	sosna	3	160	51	3,30
4	37+200	sosna	4	140	45	2,90
5	37+200	sosna	5	110	35	1,45
6	37+205	dąb	6a,6b	90/80	29/25	0,48
7	37+209	sosna	7	120	38	1,92
8	37+227	sosna	8	100	32	0,51
9	37+240	sosna	9	140	45	2,77
10	37+260	sosna	10	150	48	3,50
11	37+263	sosna	11	130	41	3,06
12	37+268	sosna	12	150	48	3,82
13	37+272	sosna	13	210	67	3,98
14	37+300	dąb	14	90	29	0,40
15	37+305	dąb	15	90	29	0,40
16	37+322	sosna	16	160	51	4,34
17	37+332	dąb	17	170	54	3,44
18	37+333	sosna	18	110	35	1,51
19	37+337	sosna	19	160	51	4,16
20	37+347	sosna	20	180	57	5,07
21	37+358	sosna	21	175	56	4,25
22	37+361	dąb	22	70	22	0,17
23	37+367	sosna	23	170	54	4,32
24	37+372	sosna	24	220	70	8,55
25	37+390	sosna	25	90	29	1,15
26	37+392	sosna	26	180	57	5,94
27	37+397	sosna	27	180	57	4,41
28	37+405	sosna	28	160	51	3,47
29	37+411	sosna	29	160	51	4,34
30	37+432	sosna	30	240	76	10,18
31	37+424	sosna	31	160	51	4,34
32	37+438	sosna	32	170	54	4,32
33	37+439	sosna	33	220	70	7,53
34	37+448	sosna	34	90	29	0,40
35	37+450	sosna	35	150	48	2,86
36	37+473	sosna	36	130	41	2,04
37	37+474	sosna	37	110	35	1,45
38	37+478	sosna	38	190	61	5,10
39	37+483	sosna	39	180	57	5,07
40	37+490	sosna	40	150	48	3,50

41	37+492	sosna	41	90	29	1,06
42	37+560	sosna	42	160	51	5,53
43	37+570	dąb	43	260	83	4,56
44	37+605	sosna	44	160	51	3,47
45	37+619	sosna	45	180	57	5,29
46	37+629	sosna	46	180	57	5,52
47	37+634	sosna	47	210	67	8,42
48	37+636	sosna	48	180	57	4,85
49	37+634	sosna	49	170	54	4,32
50	37+970	sosna	50	180	57	5,07
51	37+974	sosna	51	100	32	1,06
52	37+980	sosna	52	100	32	0,42
53	38+000	sosna	53	170	54	5,10
54	38+370	sosna	54	180	57	5,07
55	38+380	sosna	55	230	73	8,23
56	38+390	sosna	56	180	57	4,63
57	38+400	sosna	57	200	64	6,22
58	38+410	sosna	58	180	57	5,07
59	38+422	sosna	59	180	57	5,52
60	38+423	świerk	60	150	48	3,35
61	38+432	sosna	61	140	45	3,19
62	38+435	sosna	62	170	54	4,70
63	38+439	sosna	63	180	57	5,07
64	38+461	sosna	64	230	73	8,97
65	38+486	sosna	65	200	64	6,79
66	38+515	sosna	66	190	61	5,87
67	38+524	sosna	67	210	67	7,79
68	38+550	sosna	68	210	67	7,17
69	38+560	sosna	69	220	70	7,87
70	38+580	sosna	70	190	61	5,87
71	38+670	dąb	71	180	57	3,31
72	38+680	sosna	72	230	73	9,35
73	38+690	sosna	73	140	45	3,04
74	38+692	sosna	74	210	67	6,76
75	38+694	sosna	75	240	76	9,36
					suma	322,88

FORMULARZ OFERTOWY

**Do Zarządu Dróg Powiatowych
22-200 Włodawa
ul. Lubelska 60**

Nawiązując do ogłoszenia o przetargu:

„ Sprzedaż drzew na pniu”

my niżej podpisani

Nazwa Firmy lub osoby fizycznej i adres:

.....
.....
.....

Numer telefonu/faxu:

Adres e-mail:

1. Składamy ofertę zgodnie z instrukcją dla oferentów.
2. Oferujemy zakup drzew przydrożnych „na pniu” z pasów dróg powiatowych za następującą cenę :

Lokalizacja drzew do wycinki	Cena netto [zł.]	Podatek VAT 8 % [zł.]	Cena brutto [zł.]
Pasy drogowe dróg powiatowych na terenie Gminy Wiryki			

3. Oświadczamy, że zapoznaliśmy się ze stanem drzew oferowanych do sprzedaży.
4. Informujemy, że uważamy się za związanych niniejszą ofertą przez 30 dni od dnia otwarcia ofert, a w przypadku wygrania przetargu do czasu zawarcia umowy.
5. Zobowiązujemy się w przypadku przyjęcia naszej oferty, do zawarcia umowy w ciągu 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wyborze oferty.
6. Zobowiązujemy się do zapłaty za drzewa w ciągu 7 dni od dnia wystawienia faktury.
7. Oświadczamy, że nie przystąpimy do wycinki drzew przed dokonaniem zapłaty.
8. Załącznikami do niniejszej oferty są:
 - a) Kopia uprawnień na obsługę pił mechanicznych do ścinania drzew osoby przewidzianej do wycinki drzew.
 - b) Zaakceptowany (podpisany) projekt umowy.

.....
(podpis upoważnionego przedstawiciela)

.....dnia2022 r.

UMOWA Nr.../Sp/2022 (projekt)

W dniu.....2022 r. we Włodawie pomiędzy: **Powiatem Włodawskim, Al. J. Piłsudskiego 24, 22-200 Włodawa - Zarządem Dróg Powiatowych, 22-200 Włodawa, ul. Lubelska 60**

zwanym dalej „**Sprzedającym**” reprezentowanym przez:

Pana inż. Marcina Łopackiego – Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych

a.....
.....

zwanym dalej „**Kupującym**” reprezentowanym przez:

Pana(nią)

została zawarta umowa o następującej treści:

§ 1.

Na podstawie przeprowadzonego w dniu 2022r. przetargu pisemnego Sprzedający sprzedaje a Kupujący kupuje 75 szt. drzew „na pniu” rosnących w pasach dróg powiatowych szczegółowo wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do niniejszej umowy.

§ 2.

1. Za nabycie drzew Kupujący zapłaci Sprzedającemu cenę.....
słownie:.....
2. Cena określona w §1 uwzględnia wszystkie koszty związane:
 - z oznakowaniem miejsca wycinki zgodnie z zatwierdzonym projektem oznakowania.
 - z wycięciem drzew i uprzątnięciem pasa drogowego z dłużyc i gałęzi, łącznie z ich utylizacją

§ 3.

Zapłata nastąpi na konto Sprzedającego w Bank Spółdzielczym w Parczewie oddział we Włodawie na podstawie wystawionej przez Sprzedającego faktury w terminie 7 dni od daty jej wystawienia.

§ 4.

Kupujący zobowiązuje się:

1. Przed przystąpieniem do wycinki dokonać wpłaty należności za zakupione drzewa.
2. Uczestniczyć w protokolarnym przekazaniu terenu pasa drogowego w terminie uzgodnionym przez obie strony.
3. Oznakować roboty zgodnie z projektem oznakowania robót prowadzonych w pasie drogowym. **Projekt oznakowania robót należy wykonać we własnym zakresie**, zaopiniować w Komendzie Powiatowej Policji oraz zatwierdzić w Starostwie Powiatowym we Włodawie.
4. Zgłosić przygotowanie miejsca wycinki oraz oznakowanie zajęcia pasa drogowego przed przystąpieniem do wycinki.
5. Prowadzić roboty związane z załadunkiem i transportem drewna zgodnie przepisami bezpieczeństwa ruchu drogowego i przepisami BHP.
6. Prowadzić roboty z zachowaniem ciągłości ruchu przy możliwości jego ograniczenia i krótkotrwałego wstrzymania.
7. Uzgodnić z właścicielami linii napowietrznych lub innych urządzeń zlokalizowanych w pasie drogowym warunki zabezpieczenia tych urządzeń.
8. Utrzymywać miejsca prowadzenia prac w należyтым porządku.
9. Ścięcie drzew powinno być wykonane na wysokości nie wyższej niż 5 cm od powierzchni terenu. **Fragment pnia pozostawiony w gruncie należy ociosać pod rygiem konieczności karczowania pni.**

10. Sukcesywnie uprzątać miejsce wycinki z grubizny i gałęzi, zagospodarowywać je we własnym zakresie i przywrócić teren do stanu poprzedniego w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiło wycięcie drzewa.
11. Zabronione jest składowanie drewna i gałęzi na poboczu drogi.

§ 5.

1. Termin wykonania umowy do dnia **31 grudnia 2022r.** od podpisania umowy.
2. Termin wykonania wycinki drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia w zakresie uzgodnionym z przedstawicielem ZDP we Włodawie należy przeprowadzić do **15 września 2022r.**
3. W przypadku odstąpienia od wykonania niniejszej umowy lub nie zrealizowania jej w całości Kupujący traci należność za kupione a nie wycięte drzewa.

§ 6.

1. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy wynosi **1.000,00 zł.**
2. Zabezpieczenie powinno być wniesione w formie pieniężnej i wpłacone na konto w Banku Spółdzielczym w Parczewie oddział we Włodawie **56 8042 0006 0550 1632 2000 0040** przed podpisaniem umowy.
3. Zabezpieczenie zostanie zwrócone Kupującemu w ciągu 14 dni po protokółnym odbiorze stwierdzającym wycinkę drzew i uprzątnięcie pasa drogowego po wycince podpisanym przez obie strony.
4. Zabezpieczenie przepada na rzecz Sprzedającego w przypadku:
 - niewykonania w terminie umownym wycinki drzew.
 - nieuprzątnięcia w terminie umownym pasa drogowego z pozostałości po wycince.

§ 7.

1. Do czasu zakończenia wycinki drzew Kupujący ponosi odpowiedzialność za właściwe zabezpieczenie robót i ich oznakowanie a także za bezpieczeństwo ruchu i zatrudnionych osób, utrudnienia w ruchu oraz ewentualne szkody wyrządzone osobom trzecim podczas wykonywania robót w obrębie terenu robót.
2. W przypadku wystąpienia osób trzecich z roszczeniami bezpośrednio do Sprzedającego, Kupujący zobowiązuje się niezwłocznie zwrócić Sprzedającemu wszelkie koszty przez niego poniesione w tym kwoty zasądzone prawomocnymi wyrokami łącznie z kosztami zastępstwa sądowego.

§ 8.

1. Kupującego w trakcie realizacji umowy reprezentować będzie:
Pan tel.
2. W trakcie realizacji umowy Sprzedającego reprezentować będą:
 - 2) Pan Rafal Suski tel. kom. 603 962 395
 - 3) Pan Andrzej Hauzer tel. kom. 609 543 266

§ 9

Wszelkie zmiany i uzupełnienia treści umowy wymagają dla swej ważności formy pisemnej.

§ 10.

W sprawach nieuregulowanych postanowieniami niniejszej umowy, mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego.

§ 11.

Wynikłe spory będą rozpatrywane przez Sąd Powszechny właściwy dla Sprzedającego.

§ 12.

Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron.

§ 13.

Integralnymi składnikami niniejszej umowy są następujące dokumenty:

1. Oferta.
2. Wykaz drzew przeznaczonych do sprzedaży.
3. Instrukcja BHP przy wycince drzew.

KUPUJĄCY:

SPRZEDAJĄCY:

.....

.....

**INSTRUKCJA BEZPIECZNEJ PRACY PRZY PODCINANIU,
ŚCINCE DRZEW , FREZOWANIU PNI
I WYCINCE KRZAKÓW**

I. Postanowienia ogólne:

1. Do pracy przy ścinie i podcinaniu drzew frezowaniu i wycinie krzaków mogą być zatrudniani mężczyźni, będący pracownikami posiadającymi ważne profilaktyczne badania lekarskie.
2. Kobiety, a pod nadzorem także młodociani, mogą być zatrudniani tylko przy pracach polegających na uprzątnięciu.
3. Maszyniści pił mechanicznych powinni mieć ukończone 21 lat oraz posiadać orzeczenie lekarskie o zdolności do pracy w kontakcie z maszyną emitująca wibrację, wystawione przez uprawnionego lekarza .
4. Pracownicy posługujący się piłami do ścinki drzew, wycinki krzaków i frezarkami pni muszą posiadać uprawnienia maszynisty wymaganej specjalności i klasy.
5. Prace przy ścinie i podcinaniu drzew powinny być wykonywane przez co najmniej dwóch pracowników, mających możliwość wzajemnego kontaktowania się między sobą w strefie roboczej.
6. Pracownicy zatrudnieni przy ścinie, podcinaniu, wycinie krzaków i frezowaniu drzew muszą odbyć uprzednio instruktaż stanowiskowy udokumentowany zaświadczeniem lub wpisem do indywidualnej książeczki szkolenia bhp.
7. Pracownicy winni być wyposażeni i stosować środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze zgodnie z tabelą norm przydziału. Zabrania się przystępowania do pracy bez kasku ochronnego, rękawic roboczych, a pilarze winni zakładać ubranie specjalistyczne lub nakładki na ubranie.
8. Wszystkie osoby, których obecność podczas ścinki jest konieczna, np. dozór muszą używać kaski ochronne.
9. Podcinki i wyrębu drzew nie wolno wykonywać :
 - 1). pod czynnymi elektroenergetycznymi liniami niskiego i wysokiego napięcia oraz w bezpośredniej bliskości mniejszej niż :
 - a/ 2 m dla linii NN,
 - b/ 5 m dla linii WN do 15 kV,
 - c/ 10 m dla linii WN do 30 kV ,
 - d/ 15 m dla linii WN pow. 30 kV.
 - 2). przy temperaturze poniżej -20°C,
 - 3). w czasie ograniczonej widoczności, np.: przy gęstej mgle, zapadającym zmroku, podczas deszczu i śnieżyicy,

- 4). podczas wiatru tak silnego, że mógłby spowodować zmianę założonego kierunku obalania drzew i spadania obcinanych konarów lub powodować przedwczesne obalanie i pęknięcie drzew,
 - 5). w czasie burzy i silnego wiatru nie wolno pozostawać w strefie roboczej i należy skryć się /np. w budynku lub w samochodzie/ w odległości większej niż dwukrotna wysokość ścinanego drzewa.
10. Zabrania się używania siekier jako klinów i do obracania drewna, jak również wieszania narzędzi na gałęziach drzew.
 11. Wycinkę i obalanie drzew prowadzić tylko pod nadzorem.
 12. Podcinę „niską” o średnicy konarów do 10 cm dopuszcza się prowadzić przy użyciu narzędzi ręcznych, pił ogrodniczych itp. Przy większej średnicy cięcia należy stosować pilarki mechaniczne, a przy większej wysokości jak zasięg ramion winny być stosowane podnośniki hydrauliczne przystosowane do pracy na wysokości.
 13. Zabrania się stosowania siekier do podcinania i prześwietlania drzew.
 14. Rozpoczęcie cięcia drewna i frezowania dozwolone jest jedynie po uprzednim uruchomieniu elementów tnących. Przed dotknięciem piłą łańcuchową do drewna należy, jeżeli jest to możliwe, oprzeć o nie piętę pilarki. Należy unikać cięcia końcówką prowadnicy.
 15. W przypadku zakleszczenia pilarki należy natychmiast zatrzymać urządzenie tnące, a w razie potrzeby wyłączyć silnik.
 16. Wyszarpywanie części tnącej z rządu jest niedopuszczalne (dotyczy to również piły ręcznej).
 17. Zakleszczenie piły należy usunąć na przykład klinami lub przez podważenie drewna z dwóch przeciwstawnych stron, dwoma drągami.
 18. Pracownicy pracujący na podnośniku winni posiadać badania lekarskie pod kątem możliwości pracy na wysokościach.

II. Prace przygotowawcze przy wycince drzew:

1. Przed przystąpieniem do wycinki i obalania drzew, granica powierzchni strefy zagrożenia powinna być wyznaczona w sposób wyraźnie widoczny, a robotnicy zatrudnieni przy tych pracach dobrze zapoznani z przebiegiem tej granicy.
2. Najbliższa dopuszczalna odległość między stanowiskiem roboczym przy ścinie i obalaniu drzew i jakimkolwiek innym stanowiskiem nie może być mniejsza niż dwie wysokości ścinanych drzew.
3. Odcinek drogi, przy którym prowadzona jest wycinka drzew winien być odpowiednio zabezpieczony zastawami drogowymi i znakami ostrzegawczymi zgodnie z instrukcją oznakowania robót prowadzonych w pasie drogowym (załącznik Nr I do zarządzenia Ministrów Transportu i Gospodarki Morskiej oraz Spraw Wewnętrznych z dnia 6.06.1990 r.).
4. W przypadku wycinki wysokich drzew przy których strefa robocza sięga drugiego pasa ruchu należy ustawić dwóch robotników ubranych w kamizelki ostrzegawcze koloru pomarańczowego i

wyposażyć w czerwone chorągiewki w celu wstrzymania ruchu drogowego w okresie obalania drzew.

5. Pracownicy kierujący ruchem muszą znać umówione znaki utrzymujące kontakt z operatorem piły spalinowej.
6. Kierunek obalania drzew ustala osoba nadzorująca wycinkę w porozumieniu z operatorem piły, uwzględniając urządzenia obce przebiegające w strefie wycinki oraz odległość jezdni, drogi itp.
7. Przed przystąpieniem do ścinki i frezowania pni wszyscy pracownicy muszą być zapoznani z organizacją prac i zagrożeniami występującymi na powierzchni strefy.
8. Przeszkadzające przy ścinie gałęzie należy na wysokości wzrostu operatora usunąć, a odcięte gałęzie należy usunąć z bezpośredniego otoczenia drzewa przeznaczonego do ścinki i ze ścieżek oddalania.
9. Gałęzie nadłamane i luźno zawieszane na drzewach przeznaczonych do ścinki oraz na drzewach sąsiednich należy w miarę możliwości usunąć przed rozpoczęciem ścinki.
10. Podrost i podszyt przeszkadzający w ścinie drzew i frezowaniu pni musi być usunięty. Dotyczy to również ścieżek oddalania.
11. Jeżeli występuje pokrywa śnieżna utrudniająca pracę należy ją odrzucić od ścinanego drzewa oraz ze ścieżek oddalania, w stopniu zapewniającym swobodę poruszania się robotników w czasie ścinki, obalania oraz odchodzenia od drzewa.
12. W promieniu 0,5 - 1,0 m od odziomka przeznaczonego do ścinki, usunąć odrosty i inne przeszkody.
13. Do pracy przy wycince i frezowaniu stosować narzędzia sprawne technicznie, a kliny metalowe tylko z miękkiej stali w celu przeciwdziałania powstania odprysków metalu.
14. Przy dużych i ciężkich drzewach zaleca się pracę sprzętu pomocniczego, samochodu z lebiodką lub innego sprzętu pozwalającego na szybkie usunięcie obalonego drzewa z jezdni
15. Rozpoczęta praca przy wycince drzewa musi być prowadzona bez przerwy, aż do obalania i usunięcia z jezdni drogi.

III. Ścinanie i obalanie drzew.

1. Przed ścinaniem i obaleniem drzewa należy dokładnie ustalić, kto kieruje przebiegiem ścinania i obalania drzewa oraz znaki umowne dla porozumiewania się w czasie pracy.
2. Na stanowisku roboczym mogą znajdować się jedynie osoby upoważnione do uczestnictwa w ścinie drzewa.
3. Przed rozpoczęciem ścinki pilarz musi upewnić się, czy w strefie o promieniu dwóch wysokości drzewa znajdują się tylko osoby uczestniczące w ścinie tego drzewa.
4. Zasady wykonywania rzazów przy ścinie drzewa:
 - 1). Rzaz podcinający powinien być wykonany jak najniżej, tak aby wysokość pniaka nie była większa od 1/4 średnicy, zasadniczo na głębokość 1/4 do 1/3 średnicy pnia w miejscu cięcia.

- 2). Krawędź rzazu powinna być prostopadła do obranego kierunku obalania i w miarę możliwości do osi drzewa.
 - 3). Rzas podcinający należy rozpocząć od cięcia ukośnego pod kątem 45°. Następnie wykonać rzas poziomy i prowadzić go do rzazu podcinającego dwoma cięciami ukośnymi, o kątach rozwarcia 45° do płaszczyzny poziomej.
 - 4). Rzas ścinający musi być założony prostopadłe do osi strzały, o około 1/10 średnicy pnia, powyżej płaszczyzny rzazu podcinającego.
 - 5). Wykonując rzas ścinający należy zastosować niedopiłowaną część pnia tzw. Zawiasę o szerokości 1/10 średnicy pnia w miejscu cięcia.
 - 6). Zabrania się przepiłowywania drzewa na całej powierzchni przekroju. W przypadku drzew grubych, zaleca się obustronne skracanie zawiasy na głębokość nie większą niż 5 cm.
 - 7). W czasie ścinki narzędzia pomocnicze należy ułożyć w zasięgu ręki.
 - 8). **Przed obaleniem drzewa drwal daje umówiony znak robotnikom kierującym ruchem, a ci w miarę potrzeby na ten czas wstrzymują ruch. Po usunięciu drzewa z jezdni i oczyszczeniu z gałęzi puszczają ruch.**
5. Ścinkę i obalenie drzew o średnicy w miejscu cięcia powyżej trzech szerokości prowadnicy, należy wykonać za pomocą pilarki i klinów. Wbijanie klinów metalowych wykonuje się tylko przy użyciu młotów o ciężarze minimum 3,5 kg. **Zabrania się wbijania klinów metalowych przy pomocy siekier.** Można stosować również kliny drewniane i z tworzyw sztucznych. Ścinkę drzew o mniejszej średnicy cięcia od trzech szerokości prowadnicy można wykonać przy użyciu sprzętu lekkiego i siekier.
6. Zawsze, gdy pilarka musi być odłożona po wyjęciu z rzazu należy przestrzegać, aby urządzenie tnące było skierowane do tyłu (uchwyt sterujący pilarki w kierunku ścinanego drzewa).
7. Przy ścinaniu drzew pilarką i klinami należy :
- 1). w trakcie wykonywania ścinki stosować kliny zabezpieczające przed zakleszczeniem się piły,
 - 2). po prawidłowym uformowaniu zawiasy do obalenia drzewa należy użyć niezbędnej ilości klinów. Kliny należy kierować do środka drzewa po promieniu (doosiowo).
 - 3). rodzaje klinów i narzędzia do wbijania podano w pkt. 5.
8. Przy ścinaniu drzewa o średnicy, w miejscu cięcia, nie przekraczającej dwóch długości użytecznych prowadnicy należy:
- 1). wykonać rzas podcinający od strony kierunku obalenia drzewa,
 - 2). rzas ścinający- po uformowaniu zawiasy wykonać sposobem sztyletowym od obu końców zawiasy do przeciwnego kierunku obalania drzewa,
 - 3). po pierwszym cięciu sztyletowym szczelinę zabezpieczyć klinem w celu uniknięcia zakleszczenia piły,
 - 4). przy obalaniu drzewa stosować zasady jak w pkt. 4. Każdorazowo należy pamiętać o oznakowaniu zagrożonego odcinka drogi, a w miarę potrzeby zatrzymać ruch kołowy na czas obalania i uprzątnięcia drzewa z jezdni.

9. Ścinka drzew pochylonych:
 - 1). przy ścinie drzew pochylonych kierunek obalania w zasadzie powinien być zgodny z pochyleniem. W przypadku tym obowiązują podstawowe zasady wykonywania rzałów,
 - 2). rzał ścinający rozpoczyna się cięciem sztyletowym prowadzonym od wewnątrz do zewnątrz pnia, z pozostawieniem zawiasy oraz zewnętrznej listwy przytrzymującej,
 - 3). obalenie drzewa następuje przez przecięcie listwy przytrzymującej, przy czym pilarkę należy prowadzić od zewnątrz do wewnątrz drzewa,
 - 4). przecięcie listwy należy wykonać cięciem ukośnym z góry, z możliwie wyprostowanej pozycji ciała, stojąc z boku drzewa.
10. Przy ścinie drzew pochylonych w kierunku przeciwnym do kierunku obalania obowiązuje technika ścinki z zachowaniem następującej kolejności czynności:
 - 1). wykonać rzał ścinający z jednej strony i zabezpieczyć go klinem,
 - 2). wykonać rzał ścinający z drugiej strony drzewa, również zabezpieczyć go klinem,
 - 3). wykonać rzał podcinający,
 - 4). dalsze wykonywanie rzału ścinającego, w kierunku zawiasy ,z jednoczesnym pobijaniem klinów aż do momentu wyprostowania drzewa,
 - 5). skrócić zawiasę,
 - 6). obalić drzewo.
11. Ścinkę silnie pochylonych drzew w kierunku przeciwnym do zamierzonego kierunku obalania lub w kierunku szlaków komunikacyjnych czy linii energetycznych, budynków itp. musi być wykonana przy zastosowaniu ściągacza linowego lub ciągnika z wyciągarka linową, z ewentualnym użyciem bloczka kierunkowego.
12. Przy ścinie drzew pochylonych w bok od kierunku obalania obowiązują podstawowe zasady wykonywania rzałów z tym, że rzał ścinający należy wykonać cięciem sztyletowym, rozpoczynając od strony ściskanej i prowadzić go w kierunku strony rozciąganej, z założeniem klinów po stronie i pobijaniem ich. Po stronie rozciąganej zostawić szerszą zawiasę, która ma nadać odpowiedni kierunek obalania.
13. Przy ścinaniu drzewa o dwóch lub więcej pniach należy oceniać indywidualnie i ścinać jak pojedyncze drzewo, stosując jedną z w/w technik ścinania. Kolejne pnie należy ścinać rozpoczynając od pnia najłatwiejszego do ścinki. Jeżeli rozwidlenie występuje powyżej ramion pilarza należy zabezpieczyć pnie przed rozłupaniem, przez opasanie wszystkich pni tego drzewa łańcuchem i napięcie łańcucha. Drzewa o dwóch i większej liczbie pni należy obalać w kierunku prostopadłym do płaszczyzny wyznaczonej przez dwa pnie o największej masie.
14. Obalanie drzew z korzeniami należy wykonywać ciągnikiem gąsienicowym lub rolniczym o dużej mocy, wyposażonym we wciągarkę. Odległość ciągnika od obalanego drzewa nie powinna być mniejsza niż dwie wysokości tego drzewa. Linę zaczepową należy założyć na drzewo na wysokości 5-8 m, zależnie od wysokości i średnicy drzewa. Zakładanie liny powinno odbywać się z drabiny lub podnośnika hydraulicznego, z przystosowanym miejscem do pracy na wysokości. Drabiny przystosowane do zakładania liny na drzewa powinny być dostatecznie długie,

zakończone w górnej części uchwytem kluczowym, umożliwiającym pewne oparcie ich o pień drzewa. Drabinki drewniane powinny być w części dolnej okute tak, aby łatwo mogły być wbite w ziemię. Zabrania się przebywania w pobliżu napiętej liny w odległości mniejszej niż 20 m.

IV. Okrzesywanie drzew

1. Okrzesywanie drzewa leżącego może odbywać się dopiero po uprzednim całkowitym jego obaleniu.
2. Jedno drzewo powinien okrzesywać tylko jeden robotnik.
3. Przed przystąpieniem do okrzesywania robotnik powinien sprawdzić położenie drzewa. Jeżeli drzewo grozi przesunięciem lub obroceniem się, przed rozpoczęciem okrzesywania należy zabezpieczyć je. Niezależnie od powyższego należy sprawdzić czy i na jakich gałęziach opiera się drzewo (szczególnie ważne w przypadku gatunków liściastych).
4. **Zabrania się okrzesywania gałęzi ukrytych w śniegu.**
5. **Przy okrzesywaniu drzew leżących zabrania się:**
 - 1). **stawać na drzewo,**
 - 2). **opierać nogę o drzewo,**
 - 3). **stawać okrakiem nad drzewem.**
6. Przy odcinaniu gałęzi i sęków z drzew grubszych (powyżej 50 cm w miejscu odcinania gałęzi), robotnik powinien ustawić się po tej samej stronie strzały, po której znajduje się odcinana gałąź.

V. Podcinanie i prześwietlanie drzew.

1. Przed przystąpieniem do podcinania i prześwietlania drzew rosnących przy drogach należy określić strefę zagrożenia i stosować oznakowanie odcinka drogi znakami ostrzegawczymi wymienionymi a pkt. II. 3, a w przypadku zagrożenia na całej szerokości jezdni przy opuszczaniu większych konarów, wstrzymać ruch. Zasady porozumiewania się pomiędzy operatorem piły i robotnikiem regulującym ruch kołowy na drodze - jak przy ścinaniu i obalaniu drzew.
2. Podstawowym sprzętem ochronnym przy podcinaniu i prześwietlaniu drzew jest hełm ochronny, rękawice ochronne, okulary i pas bezpieczeństwa w przypadku konieczności pracy na wysokości, tj. na drabinie, pomoście.
3. Technika obcinania konarów polega na wykonywaniu rzazu podcinającego w dolnej części konara i wykonaniu rzazu ścinającego od góry.
4. Podczas ścinania gałęzi i konarów czynność tę wykonuje tylko jeden robotnik, pozostali muszą być oddaleni na odległość nie mniejszą od dwóch długości ścinanego konara lub gałęzi.
5. Uprzątnięcie odciętych gałęzi może mieć miejsce po zakończeniu pracy piliarza.

VI. Uprzątnięcie i transport ściętych drzew i gałęzi.

1. Po zakończeniu pracy pilarza można przystąpić do uporządkowania odciętych gałęzi. Załadunek lekkich gałęzi na skrzynie ładunkowe lub przyczepy może odbywać się ręcznie. W przypadku konieczności przebywania robotnika na skrzyni ładunkowej w celu układania gałęzi silnik pojazdu musi być wyłączony, a ponowne jego uruchomienie może nastąpić po zejściu pracownika ze skrzyni ładunkowej.
2. Środek transportu znajdujący się na jezdni musi znajdować się w strefie oznakowanej drogowymi znakami ostrzegawczymi i zaporami drogowymi, a wszyscy pracownicy uprzątający gałęzie muszą używać rękawice ochronne i odzież ostrzegawczą o intensywnej widzialności.
3. Po uprzątnięciu oraz załadunku gałęzi i konarów można przystąpić do załadunku i wywozu grubizny, stosując specjalistyczne pojazdy dostosowane do samoczynnego mechanicznego załadunku. W przypadku braku takich pojazdów można stosować pojazdy skrzyniowe lub dłuźycowe, lecz wtedy do załadunku należy używać dźwigów i innych urządzeń ładunkowych gwarantujących bezpieczny załadunek.
4. Przy rozładunku ze skrzyń ładunkowych należy stosować podobną technikę. Zabrania się rozładowywać grubiznę poprzez ręczne spychanie ze środków transportowych.
Wejście pracownika na załadowaną skrzynię ładunkową może nastąpić przy wyłączonym silniku pojazdu i tylko w celu zaczepienia lin i haków. Po wykonaniu tych czynności pracownik musi zejść ze skrzyni ładunkowej i wówczas można przystąpić do rozładunku grubizny za pomocą sprzętu.
5. Po zakończeniu prac uprzątkowania i załadunku na drodze, oznakowanie tymczasowej organizacji ruchu należy usunąć z drogi.

Zatwierdzam:

Z up. Dyrektora
Zarządu Dróg Powiatowych
we Włodawie
mgr inż. Marcin Wujcik

.....

